

2. mese

[illegible]

Pánczél Anna Mária

Ajánlás

Lackfi János Papagájhal című könyvét azoknak ajánljuk, akik szeretik a mai magyar irodalmat, édes anyanyelvünk játékoságát és szívesen elmélkednek a bennünket körülölelő gyönyörű világ néha kuszának tűnő dolgain. A kötetben humor, érzelem és életbölcsség keveredik, miközben a szerző sajátos, színes világot tár elénk- akárcsak maga a papagájhal, amelynek neve is a sokszínűséget jelképezi. Azért ajánljuk ezt a könyvet, mert Lackfi János írásai egyszerre szórakoztatnak és elgondolkodtatnak. A kötet olyan témákat vet fel, amelyek mindannyiunkat érintenek: család, szeretet, hétköznapi csodák, emberi kapcsolatok. Lackfi János Papagájhal című könyve érzékenyen és játékosan tárja fel az emberi létezés mélységeit. A könyv központi motívuma a teremtés: annak öröme és felelőssége, ahogyan az ember saját életét és kapcsolatait formálja. Ajánljuk mindazoknak, akik szeretnék diákjaikkal a teremtés, az ön-és társismeret és az emberi felelősség témáit e mesekönyvön keresztül megközelíteni. A történetek olvasása fejleszti az empátiát, a nyelvi kifejezőkészséget, a fantáziát és a kreatív gondolkodást. Segíti az érzelmi intelligencia, az önismeret és a nyitottság fejlődését, miközben játékos formában tanít arra, hogyan lássuk meg a mindennapokban rejlő szépséget és értelmet. A gyerekek megtanulhatják, hogy a természet nem csupán háttér, hanem Isten ajándéka, amit felelősséggel, hálával kell őriznünk. A Papagájhal olvasása után az ember felismeri, hogy minden apró lénynek, embernek és természeti csodának helye és értéke van a teremtett világ rendjében. A könyv olvasása után más szemmel nézünk a világra és talán jobban értékeljük az apró örömöket is.

Mielőtt fejest ugranánk ebbe a különleges teremtésvédelmi mesekönyvbe, a gyerekek megismerkedhetnek Lackfi János életével, munkásságával. Ez a munka egy ötletgyűjtemény, mely komplex módon dolgozza fel a fejezeteket. Figyelembe vettük a gyermekek mozgás- és játékgigényét, a szociális kompetenciák fejlesztésének kiemelt szerepét. Törekedtünk a változatosságra, a sokszínűségre, igyekeztünk olyan lehetőségeket kollégáink elé tárni, melyek az ország bármely iskolájában hasznára és örömére válnak diáknak és pedagógusnak egyaránt. Nem hagytuk figyelmen kívül a modern platformokat és a tantárgyi koncentrációt sem.

Kellemes és hasznos időtöltést, feltöltődést, ráeszmélést és sok-sok őszinte, mély beszélgetést kívánunk!

Német Mária

2. mese

Tutira gyönyörű természet

Amelyből megtudhatjuk, hogy milyen “tutira gyönyörű” a körülöttünk lévő természet, és milyen jó, ha mi magunk fedezzük fel ezeket a gyönyörűségeket.

Tantárgy: Magyar irodalom

Osztály: 3-6. évfolyam

Az óra témája: Tutira gyönyörű természet

Az óra cél- és feladatrendszere, a fejlesztendő attitűd, készségek, képességek, a tanítandó ismeretek (fogalmak, szabályok stb.) és az elérendő fejlesztési szint, tudásszint megnevezése:

Lackfi János: A papagájhal titka című teremtés meséből a ”Tutira gyönyörű természet” című teremtés történet feldolgozása.

Kommunikációs képességek, beszédkészség fejlesztése, digitális kompetencia, memória, együttműködési képesség fejlesztése. Kézügyesség fejlesztése.

Az óra didaktikai feladatai: Előzetes ismeretek felidézése. Ráhangolás. Emlékezet fejlesztés. Új ismeretszerzés, új ismeretek rögzítése, rendszerezése. Tanultak felidézése, alkalmazása.

Tantárgyi kapcsolatok: Magyar irodalom, ének-zene, vizuális kultúra, hittan.

Felhasznált források (tankönyv, munkafüzet, feladat- és szöveggyűjtemény, digitális tananyag, online források, szakirodalom stb.):

Lackfi János: A papagájhal titka című teremtés mesék

Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
5perc	Előkészítés, a foglalkozás indítása: Napfivér, Holdnővér film kezdő dala - kapcsolódás az előző foglalkozáshoz. Kapcsolódás az előző foglalkozás zárásához. -Hallgassuk meg újból a dalt!	Tanítói közlés, a dal internetről való meghallgatása.	Frontális.	Laptop, hangszóró, okostábla (lehetőségektől függően).	Link a zene meghallgatásához: https://www.youtube.com/watch?v=QQ80Zj3Oqkc (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)

5 perc	-A mai alkalommal folytatjuk a „Papagájhal titka” című könyv történetét és arra keressük a választ: hogyan miért jó felfedezni a természet kincseit? És miért jó, ha azt mi magunk fedezzük fel? Bevezetésként: Hallgassátok meg a versrészletet! (Vagy a verset).	Témamegjelölés. Tanítói bemutatás, versidézet felolvasása. (Vagy az internetről a vers meghallgatása).	Frontális.	Versidézet. (Vers az internetről – digitális eszközök a lehetőségek szerint).	Assisi Szt.Ferenc Naphimnusza -5.vsz. „Áldjon, Uram Téged Földanya nénénk, Ki minket hord, és enni ad, És mindennemű gyümölcsöt terem, füveket és színes virágokat.” https://www.google.com/search?q=Assisi+Szt.Ferenc+Naphimnusza+-5.vsz. (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.) https://pestiferencesek.hu/ferencesek/assisi-szent-ferenc-imai/naphimnusz/ (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)
10 perc	A „Tutira gyönyörű természet” című fejezet felolvasása. Megfigyelési szempont: milyen növények szerepelnek a történetben?	Tanítói bemutatás.	Frontális.	Teremtésmesék könyv. A papagájhal titka című könyvből a “Tutira gyönyörű” című fejezet.	A történet megismerése előzetes délutánon is lehetséges. A tanteremben ajánlott.

15 perc	Kirándulás egy közeli rétre vagy parkba. Kiemelt tevékenység: Kirándulás egy közeli rétre, vagy parkba. (A helyi lehetőségeknek megfelelően).	Tanítói irányítás.	Kirándulás (séta)		A helyi adottságoknak és az időjárásnak megfelelően.
5 perc	Elhelyezkedés a fűben/padokon... (Helyi lehetőségeknek megfelelően).	Tanítói irányítás.	Frontális.		
5 perc	A történetben hallott növények neveinek felsorolása. Emlékezzetek vissza a történetre! Milyen növények szerepelnek a teremtés mesében?	Beszélgetés.	Frontális. Felsorolás, növények megnevezése.	Növények képei kinyomtatott kártyákon. Növényleírások kinyomtatott kártyákon.	A növények képeinek tanítói felmutatása előre kinyomtatott képeken. 1.számú melléklet Tüdőfű, Imola, Tavaszi lednek, Zsálya, Nadálytő, Vérehulló fecskefű, Boglárka, Búzavirág, Mályva, Árvacsalán

10 perc	Párok/kiscsoportok alakítása tulajdonságok megjelölésével.	Képek, leírások kiosztása a tanulóknak.	Frontális. Egyéni munka. Páros vagy kiscsoportos munka.	Növények képei (10 db) Növények tulajdonságainak leírása szókártyákon. (10 db)	Játék: keresd meg a párodát! 10 kép/10 növényleírás -növények tulajdonságai. Melléklet:1. Növényképek, leírások forrása: internetes oldalak: https://vadviragom.hu https://www.botanikaland.hu/ https://zoldszeresz.hu/ (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.) Akik a leírást kapták, felolvassák a tulajdonságokat. A felolvasás alapján a gyerekek megkeresik a növényképeket. (Így találnak párt, és ismerik meg a növények jellemzőit). Ha többen vannak 20 főnél, akkor a növények tulajdonságait több szókártyára lehet vágni, így kiscsoportok alakulnak.
---------	--	---	---	---	---

5 perc	Páros játék - csoportfeladat: -Nézzetek szét a parkban/réten/tisztáson ...! Megtaláljátok-e a megismert növényeket? Ha igen, fényképezzétek le! Ha nem, akkor keressetek hozzá hasonlót, vagy szabadon válasszatok egy növényt, ami tetszik, és arról készítsétek fotót!	Feladatmegjelölés.	Páros vagy kiscsoportos munkában fotókészítés a keresett vagy választott növényről.	Mobiltelefon/ tablet.	A választások megbeszélése. Tanítói segítségadás, irányítás. Növényfelismerő letölthető applikációk telefonra, laptopra: Hobbikert növényhatározó https://hobbikert.hu/magazin (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.) PlantNet növényhatározó: https://play.google.com/store/apps/details?id=org.plantnet&hl=hu (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)
--------	---	--------------------	--	-----------------------	--

10 perc	Találatok megbeszélése.	Tanítói irányítás.	A fotók bemutatása, a növények megtekintése. Választások indoklása. (Pl. tetszett a szirmok formája, színe, a fakéreg mintázata...)	Készített fotók, az eredeti növények.	Odamegyünk a választott növényekhez együtt. A beszélgetés ott folytatódjon. Ha a történetben található növények közül is felfedezzük valamelyiket, külön emeljük ki a fontosságát! Pl: vérehulló fecskefű...
5 perc	Színpaletta készítésének megbeszélése. A természetben található dolgok összegyűjtésének szempontjai. Csak olyan növény darabokat szabad használni, amit a természet elenged! -Mít tehetsz és mit nem tehetsz a természetben? Adj tanácsot a társadnak!	Tanítói útmutatás, irányítás	Tanácsok megfogalmazása. Egymás segítése jó példák bemutatásával, elmondással, eljátszásával.		További lehetőség: Szituációs játékok eljátszása: „Hogyan helyes/helytelen a természet dolgait összegyűjteni?” https://teremtesvedelem.hu/ https://szuloklapja.hu/termeszettjaro-etikett-17 (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)

					A témáról már a kirándulást megelőzően is beszélgethetünk a gyerekekkel.
10-15 perc	Színpaletta készítése. -Készítsetek a réten/parkban lévő növények segítségével egy festőpalettát!	Tanítói közlés, feladatadás.	Páros/kiscsoportos munka: színeresés.	Színpaletta.	A/4-es kartonlapon egy festőpaletta körökkel. A színek helyére ragasszunk kétoldalú ragasztó darabot. 2. számú melléklet https://www.supercoloring.com/hu/kifestok/festek-paletta (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)
5 perc	Beszélgetés az elkészült színpalettákról. -Mit találtál? -Milyen színek vesznek körül? -Mennyi színárnyalatot találtál?	Színpaletták megbeszélése.	Frontális, csoportos.	Színpaletta	Válaszkeresés a foglalkozás elején feltett kérdésre. -Mitől csodálatos a körülöttünk lévő természet?

5 perc	A kirándulás lezárása: játék/ének a természetben. -Ismertek-e olyan dalt, játékot, ami a virágokról szól? Közös éneklés, körjáték.	Tanítói irányítással egy virágokról, növényekről szóló dal eléneklése, vagy körjáték eljátszása.	Frontális.		További lehetőség: Új dal/játék tanítása, eljátszása. https://www.lipinka.hu/tudastar/jatek-es-mondokatar/hej-tulipan-tulipan-2/ (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)
15 perc	Visszamegyünk az iskolába.	Tanítói irányítás.	Frontális.		A helyi adottságoknak és az időjárásnak megfelelően.
10 perc	A foglalkozás zárása. A foglalkozás indító gondolatának lezárása, összefoglalása. Idézetek felolvasása, megbeszélése.	Tanítói felolvasás.	Frontális. Beszélgetés a kirándulás élményeiről. A foglalkozás mondanivalójának tudatosítása.		1.idézet: „...a meglepetések Istene, aki szereti, ha mi magunk fedezzük fel a kincseket.” Lackfi J.: A papagájhal titka 17.oldal 2. idézet: „Nyisd fel szemünket a kis dolgokban rejlő csodák csodálatára!” Csaba testvér levelei: A létezés öröme https://www.magnificat.ro/ (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)

1.számú melléklet:

A történetben található növények képei és leírásuk.

Tüdőfű

TÜDŐFŰ – Mária könnye

Sötétzöld, fehér pettyes levele van.

Kék színűek a virágok.

Gyógynövény.

A „Mária könnye” elnevezés a tüdőfűre utal, amelynek levelein látható fehéres foltokat néha könnyekhez hasonlítják. A virágok színváltása (rózsaszínből kékre) is emlékeztethet a Szűz Máriára a keresztre feszítéskor, ezért is kapta ezt a nevet.

Imola

IMOLA:

Lila színű vadvirág.

Erős, kemény szára van.

Beporzó növény, a lepkék kedvence.

Tavaszi lednek

TAVASZI LEDNEK

Bíborlila, pillangóra emlékeztető virág.

Tojásdad formájú, hegyes levele van.

Fogyasztható zölden vagy szárítva, levesként vagy főzelékként.

Zsálya

ZSÁLYA

Pillangós, lila virág.

Levele szőröktől borzas.

Fontos gyulladáscsökkentő gyógynövény, fűszernövény.

Nadálytő

NADÁLYTŐ

Ernyős virágai lilák, vagy rózsaszínűek

Levele széles, érdes, hegyes csúcsokban végződik.

Gyógynövény – kenőcsöt készítenek belőle,
ütésekre, duzzanatokra jó.

Vérehulló fecskefű

VÉREHULLÓ FECESKEFŰ

4 szirmú, sárga színű virág.

Bárhol megsértve narancssárga színű
tejnedvet ereszt.

A tejnedvet szemölcsök gyógyítására
használgák.

Boglárka

BOGLÁRKA

5 szirmú, sárga virágú növény

Hosszú, kékes- vagy sárgászöld szára van.

Méhlegelőként szolgáló dísznövény.

Búzavirág

BÚZAVIRÁG

Fészkés virága élénk kék színű.

Szára, levele szürkészöld árnyalatú.

Ehető gyógynövény. Színező anyagként kozmetikai iparban is használják.

Mályva

MÁLYVA

Lilás, rózsáspiros a virága.

Szára hosszú, levelei tenyér formájúak.

Termése a „papsajt”.

„Aki minden nap iszik a papsajt levéből, az arra a napra megóvta magát a betegségektől.”

Árvacsalán

ÁRVACSalÁN

Virága rózsaszínes, lilás

Szára négyszögletes, lila, levele szív alakú.

Vitaminokban gazdag, ehető gyógynövény.

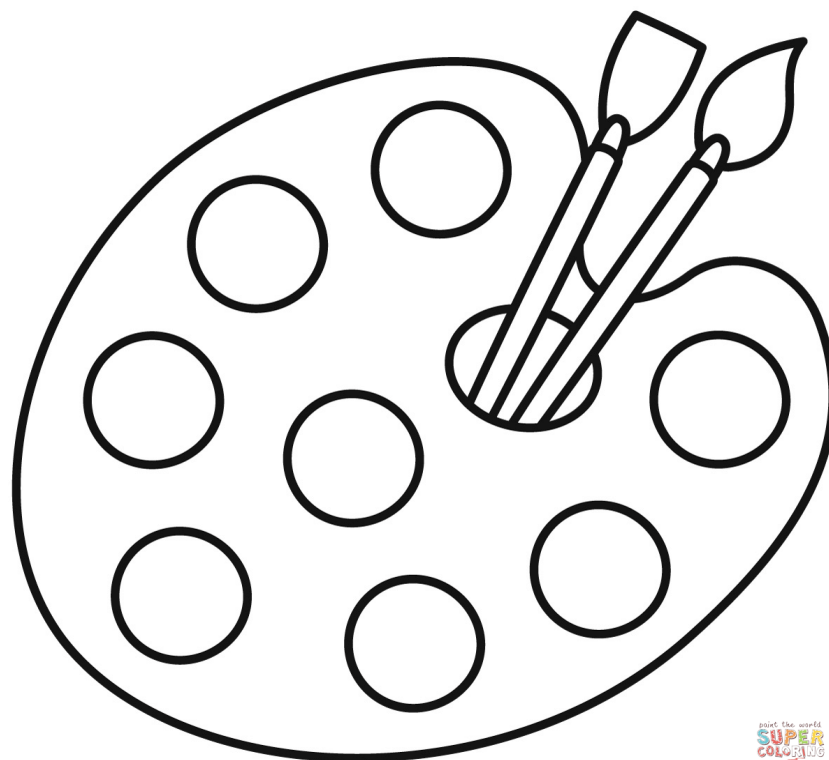
A képek forrása: hobbikert.hu magazin (Utolsó letöltés: 2026.05.24.)

<https://vadviragom.hu>

<https://www.botanikaland.hu/>

<https://zoldszeresz.hu/> (Utolsó letöltés: 2026. 05. 05.)

2.számú melléklet:

print the world
SUPER
coloring

Színpaletta/festőpaletta:

<https://www.supercoloring.com/hu/kifestok/festek-paletta>

(Utolsó letöltés ideje: 2026. 05. 05.)